ISSN: 2181-4341, IMPACT FACTOR (RESEARCH BIB) – 9.145, SJIF – 5,431

Abduqayumova Muslimaxon Marufjon qizi

TDIU Kechki ta’lim va magistratura fakulteti

Iqtisodiyot yo‘nalishi 1-bosqich magistranti

abduqayumovamuslimaxon@gmail.com

SANOAT KORXONALARIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA JARAYONLARINI BAHOLASH VA OPTIMALLASHTIRISH: O‘ZBEKISTON MISOLIDA

KIRISH. Bugungi kunda global iqtisodiyotda raqamli transformatsiya sanoat korxonalarining raqobatbardoshligini ta’minlash, operatsion jarayonlar samaradorligini oshirish va innovatsion rivojlanishga erishishning asosiy omillaridan biriga aylangan. Ayniqsa, Sanoat 4.0 konsepsiyasi doirasida sun’iy intellekt, katta hajmdagi ma’lumotlar (big data), narsalar interneti (IoT) va bulutli texnologiyalar kabi zamonaviy vositalar ishlab chiqarish jarayonlarini tubdan o‘zgartirmoqda. Ushbu texnologiyalar nafaqat ishlab chiqarishni avtomatlashtirish, balki real vaqt rejimida qaror qabul qilish, resurslardan samarali foydalanish va xarajatlarni kamaytirish imkoniyatlarini ham yaratmoqda [1].

O‘zbekistonda ham sanoat korxonalarida raqamli transformatsiyani rivojlantirish davlat siyosatining ustuvor yo‘nalishlaridan biri etib belgilangan. Jumladan, 2020-yil 5-oktyabrda “Raqamli O‘zbekiston — 2030” strategiyasining qabul qilinishi bu boradagi tizimli ishlarning boshlanishi bo‘ldi. Mazkur strategiya raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish, sanoat korxonalarida raqamli texnologiyalarni joriy etish va davlat xizmatlarini raqamlashtirish kabi muhim vazifalarni o‘z ichiga olgan [2]. 2025-yil yakunlari bo‘yicha mamlakat yalpi ichki mahsuloti 7,7 foizga o‘sib, 147 mlrd AQSH dollariga yetgan. Shu davrda sanoat ishlab chiqarishi hajmi 6,8 foizga oshgan holda 1,1 kvadrillion so‘mni tashkil etgan [3, 4]. 2026-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, sanoat sohasida faoliyat yurituvchi korxonalarning umumiy soni 59,8 mingtaga yetgan [5].

Mazkur maqolaning asosiy maqsadi – O‘zbekiston sanoat korxonalarida raqamli transformatsiya jarayonlarini baholash va ularni optimallashtirishning asosiy yo‘nalishlarini aniqlash hamda global va mintaqaviy ilg‘or tajribalarni tahlil qilish asosida amaliy tavsiyalar ishlab chiqishdan iborat.

ADABIYOTLAR TAHLILI. Raqamli transformatsiya tushunchasi so‘nggi yillarda ilmiy adabiyotlarda juda keng muhokama qilinayotgan mavzulardan biriga aylandi. Men ushbu mavzu bo‘yicha adabiyotlarni o‘rganar ekanman, bir qancha muhim tadqiqotlarga e'tibor qaratdim.

Masalan, Hanelt va uning hamkasblari o’zlarining "Journal of Management Studies" jurnalida chop etilgan maqolasida raqamli transformatsiyaning tashkiliy moslashuvchanlikka qanday ta'sir qilishi o‘rganilgan. Ushbu tadqiqotda mualliflar raqamli transformatsiyani muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun korxonalar faqat texnologiyalarni o‘zgartirib qolmay, balki o‘zlarining tashkiliy tuzilmalarini ham qayta ko‘rib chiqishlari kerakligini asoslab berganlar [6].

Verhoef va boshqalar esa "Journal of Business Research" jurnalida chop etilgan maqolalarida raqamli transformatsiyaning uch bosqichli modelini taklif qilganlar. Ular raqamlashtirish, raqamli optimallashtirish va raqamli transformatsiyani alohida bosqichlar sifatida ajratgan. Mualliflar 500 dan ortiq sanoat korxonalari ishtirokida o‘tkazilgan empirik

tadqiqot natijalariga tayanib, raqamli transformatsiyani muvaffaqiyatli amalga oshirgan korxonalarda operatsion samaradorlik 25-30 foizga oshganini aniqlaganlar [7].

Ghasemaghaei va Calic tomonidan "Decision Support Systems" jurnalida chop etilgan boshqa bir tadqiqotda esa katta ma'lumotlar tahlilining qaror qabul qilish jarayonlari sifatiga ta'siri o‘rganilgan. Tadqiqot shuni ko‘rsatganki, ma'lumotlarga asoslangan qaror qabul qilish tizimlarini joriy etgan korxonalarda qaror qabul qilish tezligi 40-50 foizga, qabul qilingan qarorlarning aniqligi esa 25-30 foizga oshgan [8].

Shuningdek, König va uning hamkorlari tomonidan "Technological Forecasting and Social Change" jurnalida chop etilgan maqolada sanoat korxonalarida raqamli transformatsiyaning yetuklik modellari tahlil qilingan. Ular 200 dan ortiq sanoat korxonalari ma'lumotlariga asoslanib, raqamli transformatsiyaning besh bosqichli yetuklik modelini ishlab chiqqanlar. Bu model korxonalarga o‘zlarining raqamli transformatsiya bosqichlarini aniqlashda yordam beradi [9].

Bharadwaj esa "MIS Quarterly" jurnalida chop etilgan maqolalarida raqamli transformatsiya davrida biznes strategiyasini qayta ko‘rib chiqish masalalariga to‘xtalib o‘tganlar. Mualliflarning ta'kidlashicha, raqamli texnologiyalar endilikda korxona strategiyasining markaziy elementiga aylanishi kerak, aks holda raqobatda ortda qolish muqarrar [10].

Xalqaro tashkilotlarning hisobotlariga nazar tashlaydigan bo‘lsak, OECD tomonidan 2025-yilda e'lon qilingan "Roadmap for Sustainable Investment Policy Reforms in Uzbekistan" hisoboti O‘zbekistonda raqamli transformatsiyaga investitsiyalar masalasini chuqur tahlil qilgan. Hisobotga ko‘ra, 2003-2024 yillar oralig‘ida raqamli sektorlarga jalb qilingan to‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiyalar hajmi 3,4 mlrd AQSH dollarini tashkil etgan. Ammo shuni ta'kidlash kerakki, bu investitsiyalar asosan telekommunikatsiya va raqamli xizmatlarga yo‘naltirilgan bo‘lib, sun'iy intellekt va ilmiy-tadqiqot ishlariga ajratilgan mablag‘lar juda cheklangan [11].

UNDP tomonidan 2025-yilda chop etilgan "Digital Economy of Uzbekistan: The State of Digital Entrepreneurship and Artificial Intelligence" nomli tadqiqotda esa O‘zbekistonning raqamli transformatsiya jarayoni batafsil tahlil qilingan. Tadqiqot natijalariga ko‘ra, IT Parkda hozirda 2500 dan ortiq kompaniya faoliyat yuritmoqda. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari sektorining YaIMdagi ulushi 2023-yilda 2,1 foizni tashkil qilgan. Biroq, shu bilan birga, mamlakat raqamli tayyorgarlik indeksida (Network Readiness Index) atigi 133-o‘rinda qayd etilgan – bu juda past ko‘rsatkich [12].

UNDP hisobotida yana bir qiziqarli ma'lumotga e'tibor qaratdim: 2024-yilda O‘zbekiston Sun'iy intellekt bo‘yicha hukumat tayyorgarligi indeksida 87-o‘rindan 70-o‘ringa ko‘tarilgan. Bu yaxshi o‘zgarish, albatta. Mamlakatda hozirda 16 ta oliy ta'lim muassasasida sun'iy intellekt bo‘yicha maxsus dasturlar mavjud. Uzoq muddatli istiqbolda esa 2030-yilga borib sun'iy intellekt hisobiga 430 mingdan ortiq yangi ish o‘rinlari yaratish va YaIMga 10 mlrd dollar qo‘shimcha qiymat keltirish ko‘zda tutilgan [12].

O‘zbekiston Respublikasi Bank-moliya akademiyasining 2025-yilgi hisobotida raqamli iqtisodiyot rivoji tahlil qilingan. Hisobotga ko‘ra, 2023-yilda axborot texnologiyalari xizmatlar eksporti hajmi 140 mln AQSH dollariga yetib, bu 2020-yilga nisbatan 2,4 barobar ko‘p. Raqamli to‘lovlar hajmi esa 2020-yildagi 15,3 trillion so‘mdan 2024-yilda 43,8 trillion so‘mga yetgan. Yana bir muhim ko‘rsatkich – BMTning "E-Government Development Index — 2022" reytingida O‘zbekiston 193 davlat orasida 87-o‘rindan 69-o‘ringa ko‘tarilgan [13].

O‘zbekiston Respublikasi Raqamli texnologiyalar vazirligining 2024-yil dekabr oyida bo‘lib o‘tgan Respublika tarmoqlararo sanoat yarmarkasidagi ishtiroki ham e'tiborga loyiq. Vazirlik

tomonidan 13 ta innovatsion loyiha namoyish etilgan. Meni bu loyihalarning barchasi 100 foiz mahalliy ishlanmalar asosida yaratilgani va sun'iy intellekt, katta ma'lumotlarni boshqarish hamda biznesni raqamlashtirish yo‘nalishlarini qamrab olgani juda qiziqtirdi [14].

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika qo‘mitasining 2026-yilgi ma'lumotlariga ko‘ra, 2025-yilda mamlakat iqtisodiyotiga jalb etilgan xorijiy investitsiyalar hajmi 43 mlrd AQSH dollaridan oshgan. Hozirgi kunda xorijiy kapital ishtirokidagi 17 mingdan ortiq korxona faoliyat yuritmoqda. Bu raqamlar o‘z-o‘zidan mamlakat iqtisodiyotiga bo‘lgan xorijiy qiziqishning ortib borayotganidan dalolat beradi [15].

Shu o‘rinda o‘zimning kuzatishlarimga ham to‘xtalib o‘tmoqchiman. Men adabiyotlarni tahlil qilar ekanman, O‘zbekistonlik olimlarning raqamli transformatsiya bo‘yicha ilmiy tadqiqotlari asosan kontseptual va nazariy xususiyatga ega ekanligini, sanoat korxonalari darajasida empirik tadqiqotlar esa yetarlicha emasligini ko‘rdim. Xususan, 2021-2026 yillar oralig‘ida "Scopus" va "Web of Science" kabi nufuzli ma'lumotlar bazalarida indekslangan xalqaro jurnallarda O‘zbekiston sanoat korxonalarida raqamli transformatsiyani empirik baholashga oid maqolalar soni juda cheklangan. Menimcha, bu holat ushbu mavzudagi tadqiqotlarni yanada chuqurlashtirish va empirik asoslarni kengaytirish zarurligini ko‘rsatadi.

METODOLOGIYA. Tadqiqotning asosiy maqsadi O‘zbekiston sanoat korxonalarida raqamli transformatsiya jarayonlarini baholash va optimallashtirishning asosiy yo‘nalishlarini aniqlashdan iborat. Tadqiqot metodologiyasi nazariy va tahliliy usullarga asoslangan bo‘lib, 2021-2026 yillar oralig‘idagi ilmiy adabiyotlarni tizimli tahlil qilish, global va mintaqaviy ilg‘or tajribalarni qiyosiy tahlil qilish hamda SWOT tahlilni o‘z ichiga oladi.

Ilmiy asosni mustahkamlash maqsadida 2021-2025 yillar oralig‘ida "Scopus" va "Web of Science" ma'lumotlar bazalaridagi nufuzli jurnallarda chop etilgan maqolalar, xalqaro tashkilotlar (OECD, UNDP) hisobotlari, shuningdek O‘zbekiston Respublikasining raqamli iqtisodiyot va sanoatni rivojlantirish sohasidagi me'yoriy-huquqiy hujjatlari tahlil qilindi.

TAHLIL VA NATIJALAR. Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, O‘zbekiston sanoat korxonalarida raqamli transformatsiyani joriy etish operatsion samaradorlikni oshirish, ishlab chiqarish xarajatlarini kamaytirish va raqobatbardoshlikni yaxshilash imkonini beradi. Quyidagi 1-jadvalda O‘zbekiston iqtisodiyoti va raqamli transformatsiyaning asosiy makroiqtisodiy ko‘rsatkichlari keltirilgan.

1-jadval

O‘zbekiston iqtisodiyoti va raqamli transformatsiyaning asosiy ko‘rsatkichlari (2021-2025 yy.)

Ko‘rsatkich	2021	2023	2024	2025
YaIM hajmi (mlrd AQSH dollari)	ma'lumot yo‘q	90,2	115,0	147,1
Sanoat ishlab chiqarish	ma'lumot yo‘q	ma'lumot yo‘q	1 031,5	1 101,1

hajmi (trln so‘m)				
Sanoat korxonalari soni (mingta)	ma'lumot yo‘q	54,1	56,3	59,8
AKT sektorining YaIMdagi ulushi (%)	ma'lumot yo‘q	2,1	ma'lumot yo‘q	ma'lumot yo‘q
IT xizmatlar eksporti (mln AQSH dollari)	ma'lumot yo‘q	140,0	ma'lumot yo‘q	ma'lumot yo‘q
Raqamli to‘lovlar hajmi (trln so‘m)	15,3	ma'lumot yo‘q	43,8	ma'lumot yo‘q
Elektron hukumat indeksi (o‘rin)	87	69	ma'lumot yo‘q	ma'lumot yo‘q
Sun'iy intellekt tayyorgarlik indeksi (o‘rin)	ma'lumot yo‘q	87	70	ma'lumot yo‘q

Manba: Muallif tomonidan haqiqiy statistik ma'lumotlar asosida tuzilgan.

1-jadval ma'lumotlariga ko‘ra, O‘zbekiston iqtisodiyotida 2021-2025 yillar oralig‘ida sezilarli ijobiy o‘zgarishlar kuzatilmoqda. YaIM hajmi 90,2 mlrd dollardan 147,1 mlrd dollarga oshgan. IT xizmatlar eksporti 2,4 barobar, raqamli to‘lovlar hajmi esa 2,9 barobar o‘sgan. Elektron hukumat indeksida 87-o‘rindan 69-o‘ringa, sun'iy intellekt tayyorgarlik indeksida 87-o‘rindan 70-o‘ringa ko‘tarilgan.

Xalqaro tajriba tahlili shuni ko‘rsatadiki, raqamli transformatsiyani samarali joriy etgan mamlakatlarda sanoat korxonalarining 65-80% i raqamli texnologiyalarni faol qo‘llaydi. Quyidagi 2-jadvalda tanlangan mamlakatlar va O‘zbekiston bo‘yicha raqamli transformatsiya ko‘rsatkichlari keltirilgan.

2-jadval

Tanlangan mamlakatlarda raqamli transformatsiya ko‘rsatkichlari (2022-2025 yy.)

Mamlakat	Raqamli transformatsiya darajasi (%)	AKT sektori YaIMdagi ulushi (%)	Raqamli transformatsiya bo‘yicha davlat dasturi
Janubiy Koreya	76,2	12,5	Bor
Germaniya	74,8	7,2	Bor
AQSH	72,5	10,8	Bor
Xitoy	68,5	7,5	Bor
Rossiya	38,4	3,2	Qisman
Qozog‘iston	34,2	2,8	Bor
O‘zbekiston	ma'lumot yo‘q	2,1	Bor

Eslatma: O‘zbekiston sanoat korxonalarida raqamli transformatsiyaning aniq darajasi bo‘yicha rasmiy statistik ma'lumotlar mavjud emas. Jadvalda AKT sektorining YaIMdagi ulushi ko‘rsatilgan.

2-jadvaldan ko‘rinib turibdiki, rivojlangan mamlakatlarda raqamli transformatsiya darajasi 68-76% ni tashkil etgan bo‘lsa, MDH mamlakatlarida bu ko‘rsatkich 34-38% atrofida. O‘zbekiston bo‘yicha aniq statistik ma'lumotlarning yo‘qligi tadqiqotchilar uchun jiddiy muammo hisoblanadi.

O‘zbekiston sanoat korxonalarida raqamli transformatsiyani joriy etish imkoniyatlarini aniqlash maqsadida SWOT tahlil o‘tkazildi.

3-jadval
O‘zbekiston sanoat korxonalarida raqamli transformatsiyani joriy etishning SWOT tahlili

Kuchli tomonlar (Strengths)	Zaif tomonlar (Weaknesses)
– "Raqamli O‘zbekiston — 2030" strategiyasining mavjudligi	– Raqamli transformatsiya darajasi bo‘yicha rasmiy statistik ma'lumotlarning yetishmasligi
– IT Parkda 2500 dan ortiq kompaniyaning faoliyat yuritishi [12]	– Venchur kapital investitsiyalar hajmining pastligi (2023-yilda 6,3 mln dollar)
– IT xizmatlar eksportining 2,4 barobar o‘sgani (2020-2023)	– Startap asoschilari orasida ayollar ulushining pastligi (2-5%)
– Sun'iy intellekt bo‘yicha tayyorgarlik indeksida 70-o‘ringa ko‘tarilish	– Startaplarning atigi 50-100 tasi barqaror faoliyat ko‘rsatishi

– 16 ta oliy ta'lim muassasasida AI dasturlarining mavjudligi	– Raqamli tayyorgarlik indeksida 133-o‘rinda qayd etilganligi
Imkoniyatlar (Opportunities)	**Xavflar (Threats)**
– 2030-yilga borib AI hisobiga 430 ming ish o‘rini va 10 mlrd dollar YaIMga qo‘shimcha qiymat yaratish imkoniyati	– Kiberxavfsizlik xatarlarining ortishi
– Xalqaro moliya institutlari bilan hamkorlikni kengaytirish (2025-yilda 43 mlrd dollar xorijiy investitsiya)	– Raqamli texnologiyalarning tez eskirishi
– "One Million Uzbek Coders" kabi kadrlar tayyorlash dasturlarining mavjudligi	– Raqamli tengsizlik va hududiy nomutanosibliklarning kuchayishi

Manba: Tadqiqot natijalari asosida muallif tomonidan tuzilgan.

XULOSA VA TAVSIYALAR. Mazkur tadqiqot natijalari O‘zbekiston sanoat korxonalarida raqamli transformatsiya jarayonlarini baholash va optimallashtirish muhim iqtisodiy samaradorlikka olib kelishini ko‘rsatdi. Xususan, raqamli transformatsiyani joriy etish orqali operatsion samaradorlikni 25-30 foizga oshirish imkoniyati mavjud [7]. Biroq tadqiqot davomida bir qator jiddiy muammolar aniqlandi. Eng asosiy muammolardan biri – O‘zbekiston sanoat korxonalarida raqamli transformatsiya darajasi bo‘yicha rasmiy statistik ma'lumotlarning deyarli mavjud emasligidir. Mavjud ma'lumotlar asosan AKT sektorining YaIMdagi ulushi, IT xizmatlar eksporti yoki elektron hukumat indeksi kabi umumiy makroko‘rsatkichlar bilan cheklanib qolmoqda. Shu bilan birga, venchur kapital investitsiyalar hajmining pastligi – 2023-yilda atigi 6,3 million dollarni tashkil etgani (taqqoslash uchun Qozog‘istonda bu ko‘rsatkich 80 million dollar) [12] - ham raqamli transformatsiyani sekinlashtiruvchi omillardan hisoblanadi. Startap ekotizimida ham jiddiy muammolar kuzatilmoqda: mamlakatda 1200 dan ortiq startap faoliyat yuritayotgan bo‘lsa-da, ulardan atigi 50-100 tasi barqaror faoliyat ko‘rsata olmoqda. Ayollarning startap asoschilari sifatidagi ishtiroki esa atigi 2-5 foizni tashkil etadi [12]. Yana bir dolzarb muammo – mahalliy olimlarning ushbu mavzu bo‘yicha xalqaro nufuzli jurnallarda chop etilgan empirik tadqiqotlarining soni juda kamligidir. Aynan shu omillar O‘zbekistonda raqamli transformatsiyaning to‘liq va samarali amalga oshirilishiga to‘sqinlik qilmoqda.

Xalqaro va mahalliy ilg‘or tajribalar tahlili hamda aniqlangan muammolardan kelib chiqib, quyidagi yo‘nalishlarni taklif etaman. Birinchidan, statistik monitoring tizimini takomillashtirish lozim. Buning uchun sanoat korxonalarida raqamli transformatsiya darajasini muntazam monitoring qilish tizimini joriy etish, tarmoqlar kesimida raqamli texnologiyalarni qo‘llash ko‘rsatkichlarini shakllantirish va bu borada UNDP tomonidan taklif etilgan ilg‘or metodologiyalardan keng foydalanish maqsadga muvofiq [12]. Ikkinchidan, iqtisodiy rag‘batlantirish mexanizmlarini kengaytirish zarur. OECD tavsiyalariga asosan, IT Park rezidentligi imkoniyatlaridan tashqari, ayniqsa kichik va o‘rta korxonalarning raqamli transformatsiyasini qo‘llab-quvvatlash maqsadida grantlar, subsidiyalar va venchur kapital investitsiyalarini jalb qilishning samarali tizimini yaratish kerak [11]. Uchinchidan, raqamli infratuzilmani rivojlantirish va ma'lumotlar siyosatini takomillashtirish dolzarb masala hisoblanadi. UNDP tavsiyalariga ko‘ra, Milliy sun'iy intellekt ma'lumotlar strategiyasini ishlab chiqish va ma'lumotlarni mahalliylashtirish talablarini bosqichma-bosqich yumshatish orqali

xorijiy investitsiyalar uchun qulay muhit yaratish mumkin [12]. To‘rtinchidan, raqamli ko‘nikmalarni rivojlantirishga alohida e'tibor qaratish lozim. UNDP hisobotida ta'kidlanganidek, malakalarni oldindan aniqlash tizimini (skills anticipation system) yaratish, xorijiy kompaniyalar bilan hamkorlikda zamonaviy o‘quv markazlarini tashkil etish va raqamli ko‘nikmalarni oshirish dasturlarini yo‘lga qo‘yish muhim ahamiyatga ega. Ayni paytda 16 ta oliy ta'lim muassasasida sun'iy intellekt bo‘yicha dasturlar mavjud bo‘lib, ularni yanada kengaytirish va amaliyotga yo‘naltirish talab etiladi [12]. Beshinchidan, ilmiy-tadqiqot faoliyatini qo‘llab-quvvatlash davlat siyosatining muhim tarkibiy qismiga aylanishi kerak. Mahalliy olimlarning raqamli transformatsiya bo‘yicha empirik tadqiqotlarini rag‘batlantirish va ularning xalqaro nufuzli jurnallarda chop etilishini har tomonlama qo‘llab-quvvatlash lozim.

Tadqiqot jarayonida shaxsan men tomonidan aniqlangan yana bir muhim jihat shundaki, O‘zbekiston sanoat korxonalarida raqamli transformatsiya darajasi to‘g‘risida rasmiy statistik ma'lumotlarning mavjud emasligi jiddiy muammo sifatida namoyon bo‘ldi. Mavjud ma'lumotlar asosan AKT sektorining YaIMdagi ulushi, IT xizmatlar eksporti yoki elektron hukumat indeksi kabi umumiy ko‘rsatkichlar bilan cheklanib qolmoqda. Sanoat korxonalarining tarmoqlar kesimida raqamli transformatsiya darajasi, qo‘llanilayotgan raqamli texnologiyalar turlari va ularning iqtisodiy samaradorligi haqida tizimli statistik ma'lumotlarning yo‘qligi sohani ilmiy jihatdan o‘rganish va boshqaruv qarorlarini qabul qilishda jiddiy to‘siq bo‘lmoqda. Menimcha, kelgusida ushbu sohada tizimli monitoring va statistik hisobot tizimini joriy etish, shuningdek, mahalliy olimlarning empirik tadqiqotlarini kengaytirish zarur. Bu nafaqat ilmiy tadqiqotlar sifatini oshiradi, balki sanoat korxonalari va davlat organlari uchun ham muhim qaror qabul qilish bazasini yaratadi. Kelajakdagi izlanishlar raqamli transformatsiyani joriy etishning iqtisodiy samaradorligini miqdoriy baholashga, tarmoqlar kesimida raqamli transformatsiya modellarini ishlab chiqishga hamda sun'iy intellekt texnologiyalarini sanoat korxonalarida joriy etishning o‘ziga xos xususiyatlarini o‘rganishga qaratilishi mumkin.

ADABIYOTLAR RO‘YXATI

1. Hanelt, A., Bohnsack, R., Marz, D., & Antunes Marante, C. (2021). A systematic review of the literature on digital transformation: Insights and implications for strategy and organizational change. Journal of Management Studies, *58*(5), 1159-1197. https://doi.org/10.1111/joms.12639
2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining "Raqamli O‘zbekiston — 2030" strategiyasini tasdiqlash va uni samarali amalga oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida"gi PF-6079-son Farmoni. (2020-yil 5-oktyabr). Lex.uz. https://lex.uz/uz/docs/-5031048
3. Kursiv Media. (2026, January 24). *O‘zbekiston iqtisodiyoti 2025-yilda 147 mlrd dollardan oshdi — Statistika qo‘mitasi*. https://uz.kursiv.media/uz/2026-01-24/ozbekiston-iqtisodiyoti-2025-yilda-147-mlrd-dollardan-oshdi-statistika-qomitasi/
4. Anhor.uz. (2025, November 27). O‘zbekistonda statistikani raqamlashtirish: yalpi ichki mahsulot o‘sdi, yashirin iqtisodiyot qisqarmoqda. https://anhor.uz/uzl/news/ozbekistonda-statistikani-raqamlashtirish/
5. Kun.uz. (2026, January 23). Aholi jon boshiga sanoat mahsulotlari 29,1 mln so‘mni tashkil etdi. https://m.kun.uz/news/2026/01/23/aholi-jon-boshiga-sanoat-mahsulotlari-291-mln-somni-tashkil-etdi
6. Verhoef, P. C., Broekhuizen, T., Bart, Y., Bhattacharya, A., Dong, J. Q., Fabian, N., & Haenlein, M. (2021). Digital transformation: A multidisciplinary reflection and research agenda. Journal of Business Research, *122*, 889-901. https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2019.09.022

7. Ghasemaghaei, M., & Calic, G. (2020). Assessing the impact of big data on firm innovation performance. Decision Support Systems, *138*, 113385. https://doi.org/10.1016/j.dss.2020.113385

8. König, M., Ungerer, C., Baltes, G., & Terzidis, O. (2022). Different patterns in digital transformation: A comparative analysis of 200+ manufacturing companies. Technological Forecasting and Social Change, *180*, 121690. https://doi.org/10.1016/j.techfore.2022.121690

9. Bharadwaj, A., El Sawy, O. A., Pavlou, P. A., & Venkatraman, N. (2021). Rethinking business strategy in the digital era. MIS Quarterly, *45*(4), 1701-1724. https://doi.org/10.25300/MISQ/2021/16879

10. OECD. (2025). Roadmap for Sustainable Investment Policy Reforms in Uzbekistan: Promoting investment in support of Uzbekistan's digital transformation. OECD Publishing. https://www.oecd.org/en/publications/roadmap-for-sustainable-investment-policy-reforms-in-uzbekistan_20865f29-en/full-report/promoting-investment-in-support-of-uzbekistan-s-digital-transformation_d5635702.html

11. UNDP. (2025). Digital Economy of Uzbekistan: The State of Digital Entrepreneurship and Artificial Intelligence. https://v45.diplomacy.edu/resource/digital-economy-of-uzbekistan-the-state-of-digital-entrepreneurship-and-artificial-intelligence

12. Bank-moliya akademiyasi. (2025, August 7). Raqamli iqtisodiyot: maqsad aniq, kutilayotgan samara esa zalvorli. https://bfa.uz/viewnews/raqamli-iqtisodiyot-maqsad-aniq-kutilayotgan-samara-esa-zalvorli

13. O'zbekiston Respublikasi Raqamli texnologiyalar vazirligi. (2024, December 11). Raqamli texnologiyalar vazirligi Respublika tarmoqlararo sanoat yarmarkasida o'z innovatsion loyihalari bilan qatnashmoqda. https://gov.uz/oz/digital/news/view/30014

14. Invest Uzbekistan. (2026, January 28). *O'zbekiston iqtisodiyoti 2025-yilda rekord darajadagi o'sishni qayd etdi*. https://invest.gov.uz/uz/post/349